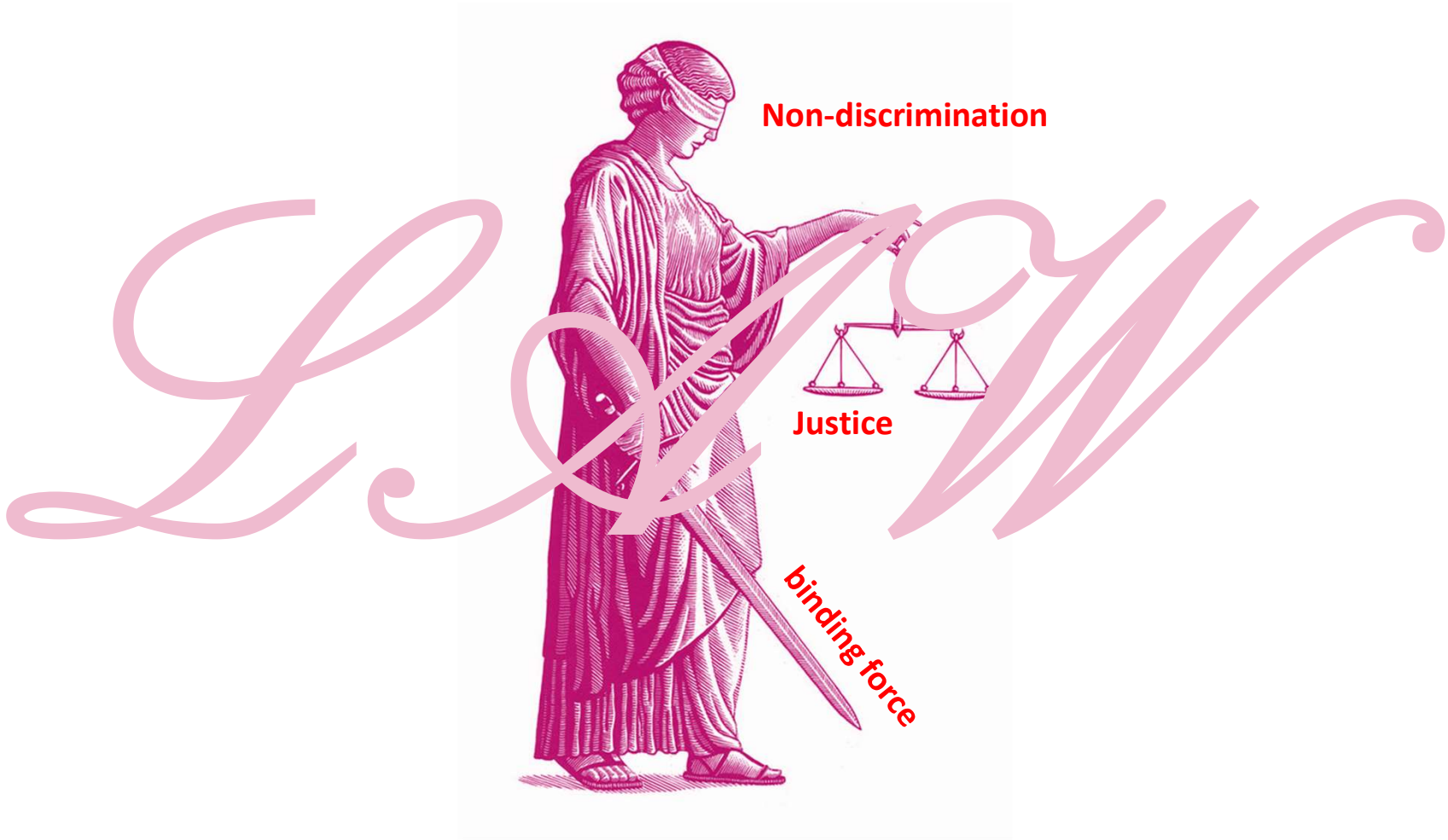

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
“หลักพื้นฐานจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์”

Personal Data Protection ACT,
B.E 2562 (2019)
Legal Aspect

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตศรีราชา
ผศ. พชร สุขสุเมฆ

Non-discrimination

Justice

binding force

พระราชบัญญัติคุ้มครอง

ข้อมูลส่วนบุคคล

พ.ศ. 2562

กฎหมาย

บุคคล

ความสามารถของบุคคล

ทรัพย์สิน

ข้อมูลส่วนบุคคล

การเก็บ รักษา ใช้ เผยแพร่ ข้อมูลส่วนบุคคล

โดยองค์อำนาจ

การทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล

บุคคล

“ สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารกและ
สิ้นสุดลงเมื่อตาย”

บุคคลธรรมดา คือ บุคคลที่มีสิทธิและอำนาจตามกฎหมายในการ
รักษาข้อมูลของตนในฐานะที่เป็น “เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล”

ข้อมูลส่วนบุคคล (Information)

: คือ”ทรัพย์สิน”ที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง

: ถือเป็น “ทรัพย์สินสมัยใหม่”

เมื่อบุคคลใดมีข้อมูลส่วนบุคคล

บุคคลนั้นย่อมได้รับความคุ้มครองในการ “ใช้ เก็บ
รักษา ควบคุม ข้อมูลส่วนบุคคลอันเป็นทรัพย์สินของตน

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562

หมวด 1 : คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หมวด 2 : การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หมวด 3 : สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

หมวด 4 : สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หมวด 5 : การร้องเรียน

หมวด 6 : ความรับผิดทางแพ่ง

หมวด 7 : บทกำหนดโทษ

หมวด 1 และ หมวด 4 : ตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2562

หมวด 2 / 3 / 5 / 6 / 7 : ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2565 *

พระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานและกิจการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2564

นิยาม

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคล
นั้นได้ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึง
ข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ (มาตรา 6)

บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้
หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 6) โดยอาจ เป็น บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ก็ได้ และ เป็นผู้ที่มีสิทธิ และ หน้าที่ในการเข้าถึงบรรดาข้อมูล
ส่วนบุคคลของบุคคลธรรมดา (นิติฐานะ) และ มีอำนาจในการผูกนิติสัมพันธ์
กับ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (ฐานสัญญา / ฐานอำนาจตามกฎหมาย)

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามคำสั่งหรือใน
นามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 6) และ เป็นผู้ที่มีสิทธิ และ หน้าที่ในการเข้าถึงบรรดาข้อมูลส่วน
บุคคลของบุคคลธรรมดาตาม “คำสั่ง” หรือ “ในนาม” ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

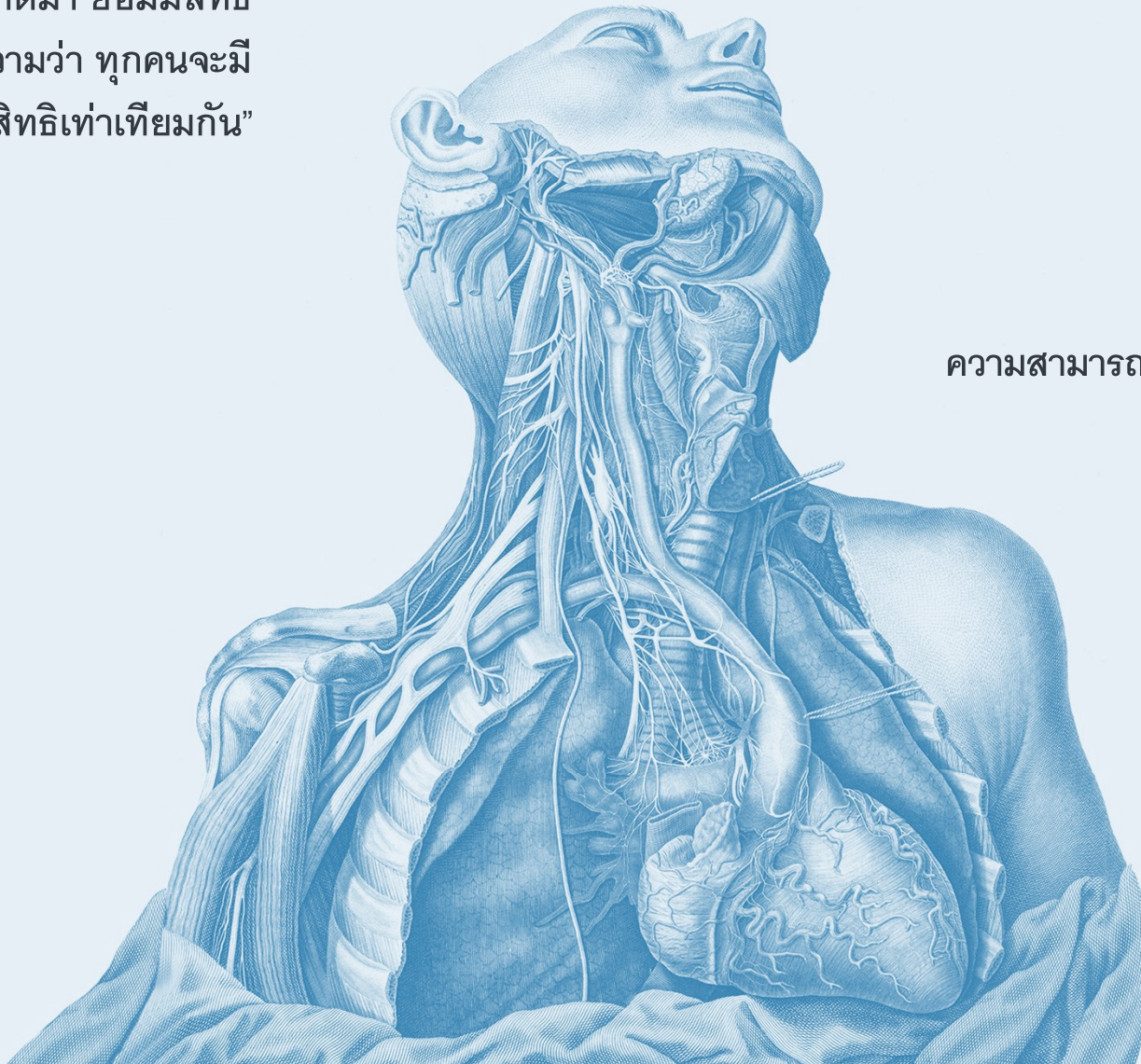
หมายเหตุ : เป็นบุคคลที่มีสภาพ
บุคคลในระหว่างที่กฎหมายฉบับนี้
ประกาศและมีผลบังคับใช้ มิได้ถึง
รวมถึงบุคคลธรรมดาที่สิ้นสภาพ
บุคคลไปก่อนแล้ว

หลักการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล

หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล / ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน) มีความประสงค์จะเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล

จำเป็นต้องพิจารณาหลัก“ความยินยอม”ของบุคคลประกอบด้วยเป็นสำคัญ

“คนทุกคนที่เกิดมา ย่อมมีสิทธิ
แต่มิได้หมายความว่า ทุกคนจะมี
สิทธิเท่าเทียมกัน”

ประเภทของบุคคล
กับ
ความสามารถในการจัดการข้อมูลส่วนบุคคล

พรบ . คู่มือครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 แบ่งลักษณะของ “บุคคล” ที่มีสิทธิในการจัดการ / รักษาข้อมูลส่วนบุคคลไว้ 2 กรณี ดังนี้

: พิจารณาจาก “ความสามารถในการจัดการทรัพย์สิน (ข้อมูลส่วนบุคคล)

1. บุคคลที่มีความสามารถสมบูรณ์

: **บุคคลที่บรรลุนิติภาวะ**

คือ **บุคคล**ที่มีความสามารถในการพิจารณาว่าจะยินยอม (หรือไม่ยินยอม) ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของตน

2. บุคคลที่หย่อนความสามารถ

: **ผู้เยาว์ / คนเสมือนไร้ความสามารถ / คนไร้ความสามารถ**

คือ บุคคลที่ไม่มีความสามารถในการพิจารณาว่าจะยินยอม (หรือไม่ยินยอม) ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของตน

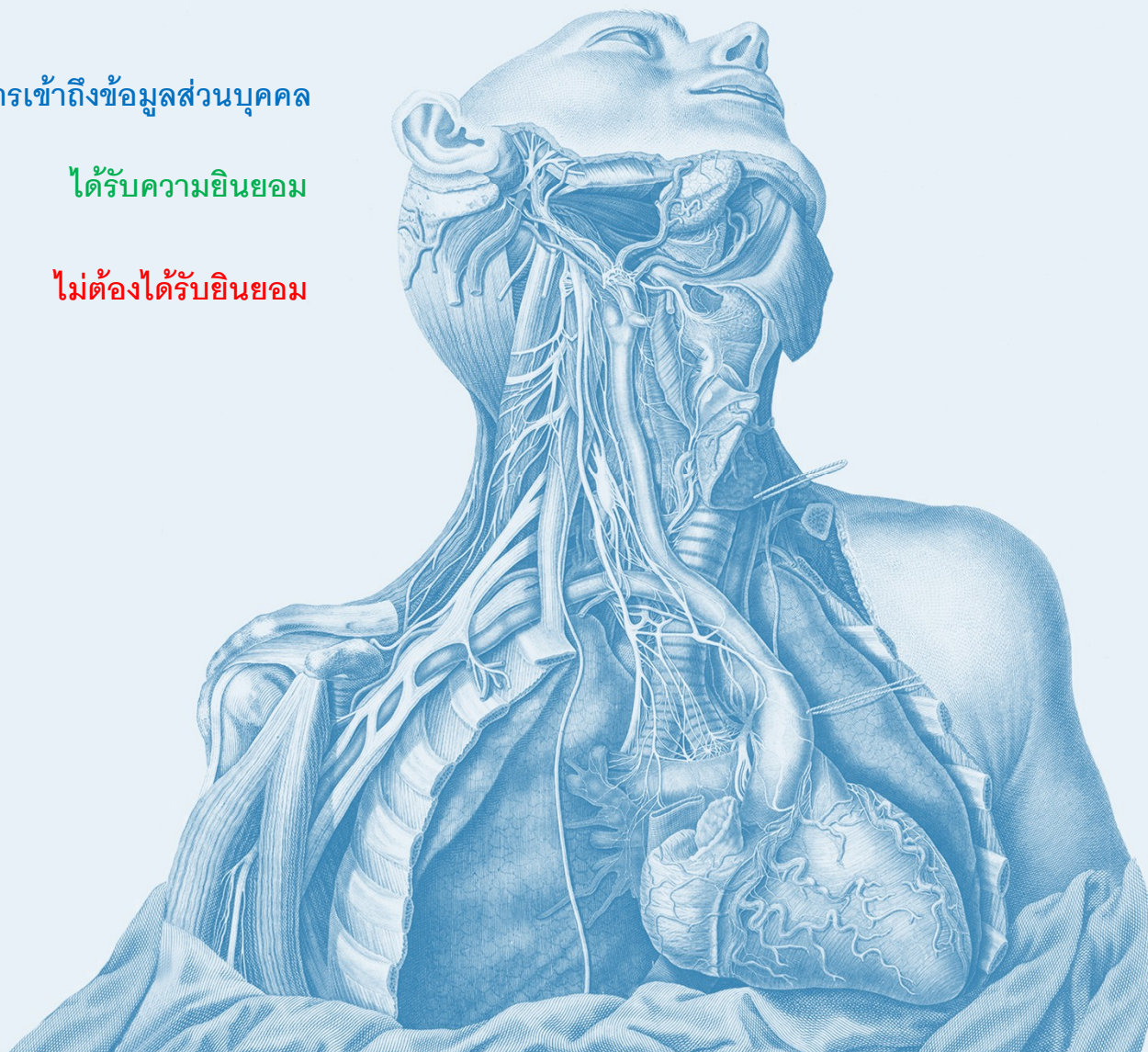
เงื่อนไขการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้หย่อนความสามารถ

: การที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลที่หย่อนความสามารถนั้น จำต้องพิจารณาความยินยอม (หรือไม่ยินยอม) จาก **ผู้แทนโดยชอบธรรม / ผู้พิทักษ์ / ผู้อนุบาล** เสียก่อน

เงื่อนไขการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล

ได้รับความยินยอม

ไม่ต้องได้รับยินยอม

ความยินยอม (Consent) : กฎหมายเอกชน

คือสาระสำคัญของการทำความตกลงร่วมกันระหว่างบุคคล โดยอยู่บนพื้นฐานของ “ความสมัครใจ” อันเป็นไปตามหลักสุจริต (Good Faith)

บุคคลย่อมมีสิทธิและความสามารถในการหวังกันมิให้บุคคลอื่นใดมากระทำการอันเป็นทางเสื่อมต่อสิทธิของตน

ซึ่งหลักการนี้ เป็นหลักที่ได้รับการยอมรับในทางสากล ดังที่บัญญัติในกฎหมายระหว่างประเทศ*

“บุคคลจะถูกแทรกแซงความเป็นส่วนตัว ครอบครัว เคหสถาน หรือการติดต่อสื่อสารโดยพลการหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายมิได้และจะถูกลบลู่เกียรติและชื่อเสียงโดยมิชอบด้วยกฎหมายมิได้” และ “บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายมิให้ถูกแทรกแซงหรือลบลู่เช่นนั้น”

*ข้อ 17 แห่งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง : International Covenant on Civil and Political Rights ICCPR / บทบัญญัติที่ครอบคลุมการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลด้วย

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยได้รับความยินยอม

ความยินยอม คือ ความสมัครใจระหว่าง
เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
กับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

1. การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักกฎหมาย
เอกชน
: ได้รับ “ความยินยอม”
มาตรา 19 พรบฯ 2562

กฎหมายของประเทศไทย : พรบ.คุ้มครองฯ

อำนาจในการเก็บ การรวบรวม การใช้ การเปิดเผย ข้อมูลของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้นได้ขอความยินยอมและได้รับความยินยอมจากบุคคลในฐานะที่เป็น เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อน (หรือขณะทำการเก็บ รวบรวม ใช้ เผยแพร่)

ความยินยอมที่เจ้าของข้อมูลได้ให้แก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะส่งผลให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปทำการเก็บ รวบรวมตลอดจนการใช้และการเผยแพร่ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

หมวด 2 (การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล)

มาตรา 19 วรรค 1 บัญญัติว่า “ผู้ควบคุม

ข้อมูลส่วนบุคคลจะกระทำการเก็บ

รวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ไม่ได้ หากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้

ให้ความยินยอมไว้ก่อนหรือในขณะนั้น

เว้นแต่ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้กระทำได้”

ข้อพิจารณาหลักความยินยอม : มาตรา 19

หลัก Freedom of Contract

กรณีผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

- **ต้อง “เชื่อเชียว”** ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลยินยอม

การเชื่อเชียว ต้องมิได้เกิดจากการบังคับ ช่มชู้ ฉ้อฉล หลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลสำคัญผิด อันเป็นไปตามหลักสุจริต (Good Faith)

- **ต้อง** เป็นการนำข้อมูลไปใช้ในการ “ประมวลผล” ตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยสุจริต

หมายความว่า ห้ามมิให้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์หรือทำประการใดอันเป็นทางทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเสียประโยชน์เกินไปกว่าที่ได้ให้ความยินยอมไว้

- **ต้อง** ไม่นำหลักความยินยอม (Consent) กับหลักการปฏิบัติตามสัญญา (Contract) มาปะปนกัน

หมายความว่า การขอความยินยอมจะต้องไม่เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหรือเงื่อนไขในการรับหรือให้บริการ

กรณีเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

- ต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการให้ความยินยอม
- ความยินยอมต้องมีใช้ส่วนหนึ่งในเงื่อนไขการรับบริการจากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักการปฏิบัติตามสัญญา หมายความว่า หากหลังจากที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ให้ความยินยอมแล้ว ปรากฏว่าผู้ควบคุมได้เสนอบริการเพิ่มเติม (บริการใหม่) ผู้ควบคุมข้อมูลต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อน
- มีสิทธิและมีความสามารถในการพิจารณาที่จะ “ไม่อนุญาต” ให้เข้าถึงข้อมูล แม้ว่าจะได้เคยให้ความยินยอมไปก่อนแล้วก็ตาม

รูปแบบการขอความยินยอม

และ

เงื่อนไขความสำเร็จของการให้ความยินยอม

มาตรา 19 วรรค 3 บัญญัติว่า “ในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้ง วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไปด้วย และการขอความยินยอมนั้น ต้องแยกส่วนออกจากข้อความอื่นอย่างชัดเจน มีแบบหรือข้อความที่เข้าถึงได้ง่ายและเข้าใจได้ รวมทั้ง ใช้ภาษาที่อ่านง่าย และไม่เป็นการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ **คณะกรรมการ**จะให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามแบบและข้อความที่คณะกรรมการประกาศกำหนดก็ได้”

คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา 19 วรรค 4 บัญญัติว่า “ในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องคำนึงอย่างถึงที่สุดในความเป็นอิสระของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในการให้ความยินยอม ทั้งนี้ ในการเข้าทำสัญญา ซึ่งรวมถึงการให้บริการใด ๆ ต้องไม่มีเงื่อนไขในการให้ความยินยอมเพื่อเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่มีความจำเป็นหรือเกี่ยวข้องสำหรับการเข้าทำสัญญาซึ่งรวมถึงการให้บริการนั้น ๆ”

มาตรา 19 วรรค 2 บัญญัติว่า “การขอความ
ยินยอม ต้องทำโดยชัดแจ้งเป็นหนังสือหรือทำโดยผ่าน
ระบบอิเล็กทรอนิกส์ **เว้นแต่ โดยสภาพไม่อาจขอความ
ยินยอมด้วยวิธีการดังกล่าวได้**”

ขยายความ

หลัก : ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ต้องกำหนด
รูปแบบความยินยอมให้เป็นประจักษ์ คือ ทำเป็นลาย
ลักษณ์อักษร หรือ ระบบอิเล็กทรอนิกส์

ข้อยกเว้น : **เว้นแต่มีเหตุอันไม่อาจทำได้**

ตัวอย่าง

แบบการขอความยินยอม

ยื่นขอคำปรึกษา

เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วย
การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
ผ่าน www.pdpc.or.th

ผู้ร้องเรียน

นโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

1 สำนักงานเก็บรวบรวมใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในวัตถุประสงค์ต่อไปนี้
เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดทำและการบริหารข้อมูล
เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำการวิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อบันทึกข้อมูลในการออกรายงานผลการดำเนินการ แจ้งผลการดำเนินการ
เพื่อวัตถุประสงค์ในการยืนยันหรือระบุตัวตนของท่าน กรณีเข้าใจงานบริการต่างๆ
เพื่อวัตถุประสงค์ในการติดต่อหรือประสานงานในการดำเนินการภารกิจต่างๆ
2 สำนักงานจะไม่เก็บรวบรวม ใช้ และ/หรือเปิดเผยข้อมูลของท่านนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่สำนักงานแจ้งไว้ เว้นแต่
เป็นกรณีเก็บรวบรวม ใช้ และ/หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์ใหม่
โดยสำนักงานได้แจ้งวัตถุประสงค์ใหม่ ดังกล่าวให้ท่านทราบและสำนักงานได้รับความยินยอมจากท่านแล้ว
เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดและสำนักงานสามารถดำเนินการได้

หากท่านต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม สามารถอ่านได้ที่ <https://www.pdpc.or.th/privacy/>

ยอมรับข้อตกลงและเงื่อนไข

อัปเดตเวอร์ชันล่าสุด 6 มีนาคม 2568

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ต้องขอความยินยอม

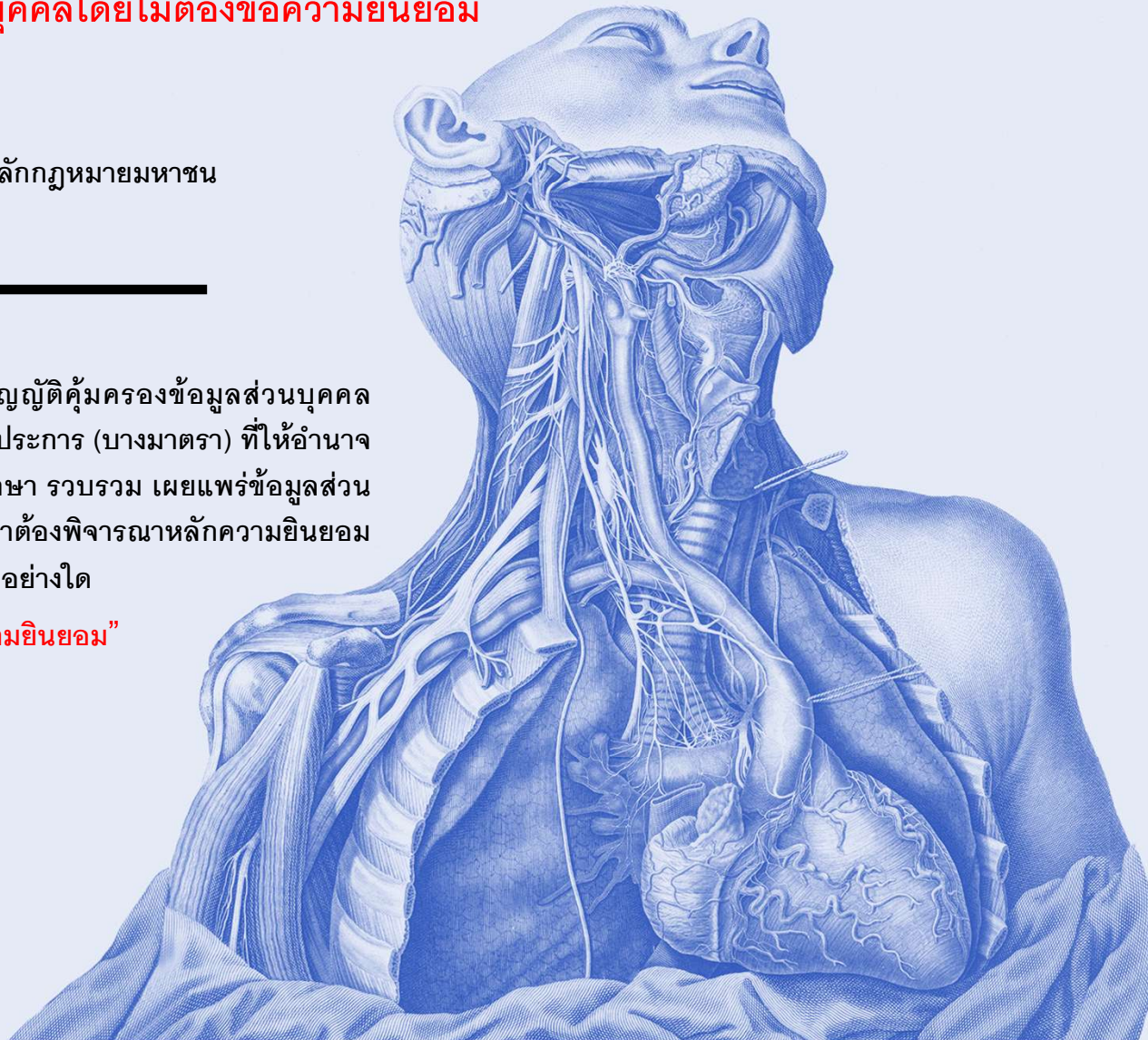
2. การเข้าถึงข้อมูลฯ ตามหลักกฎหมายมหาชน

มาตรา 24 / มาตรา 4

: ประโยชน์สาธารณะ

ลักษณะของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มีบทบัญญัติบางประการ (บางมาตรา) ที่ให้อำนาจแก่รัฐในการเข้าถึง เก็บ รักษา รวบรวม เผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเอกชนได้โดยมีจำต้องพิจารณาหลักความยินยอมของเอกชนประกอบด้วยแต่อย่างไร

เรียกว่า “ข้อยกเว้นหลักความยินยอม”

กฎหมายมหาชน

เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยมาตรการทางกฎหมายที่รัฐมีอำนาจเหนือเอกชน (บุคคล : บุคคลธรรมดา นิติบุคคล) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะ ดูแลความสงบเรียบร้อย ตลอดจนรักษาความมั่นคงของรัฐ

(ก) มาตรา 24 : อยู่ในหมวด การเก็บ รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล แห่ง พรบฯ 2562

บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล **เว้นแต่**

(1) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประวัติศาสตร์หรือจดหมายเหตุ **เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือ ที่เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยหรือสถิติซึ่งได้จัดให้มีมาตรการปกป้องที่เหมาะสม** เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(2) เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพของบุคคล

(3) **เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามสัญญา**ซึ่งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคู่สัญญาหรือเพื่อใช้ในการดำเนินการตามคำขอของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนเข้าทำสัญญานั้น (เป็นไปตามหลักกฎหมายเอกชน)

(ก) มาตรา 24 : หมวด การเก็บ รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

(4) เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินภารกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐที่ได้มอบให้แก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(5) เป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือของบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่ประโยชน์ดังกล่าวมีความสำคัญน้อยกว่าสิทธิขั้นพื้นฐานในข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(6) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ข้ออธิบายทางกฎหมาย

มาตรา 24 เป็นบทบัญญัติที่ “ยกเว้นมาตรา 19”

หมายความว่า หากเข้าเงื่อนไขที่ต้องมีการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล (บุคคลธรรมดา) ประกอบกับเป็นเงื่อนไขอันบัญญัติอยู่ใน(1) - (6) ทั้งหมดหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง

กรณีนี้ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล(รัฐ/หน่วยงานภาครัฐ/ หน่วยงานภาคเอกชน /บุคคลธรรมดา / นิติบุคคล) ที่มีความจำเป็นในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล สามารถเข้าถึงข้อมูลของบุคคลธรรมดาได้

หมายความว่า หากเข้าเงื่อนไขตามมาตรา 24 จะส่งผลให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิและอำนาจในการจัดการต่อบรรดาข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และ ไม่ถือเป็นการกระทำอันก้าวล่วงต่อสิทธิใน “ข้อมูล” ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลแต่อย่างใด

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาเขตศรีราชา

(ข) มาตรา 4* พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562

: อยู่ในขอบเขตการบังคับใช้แห่ง พรบฯ 2562

การเก็บ / ใช้ / รวบรวม / เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ที่ได้รับยกเว้นหลักความยินยอม ประกอบด้วย

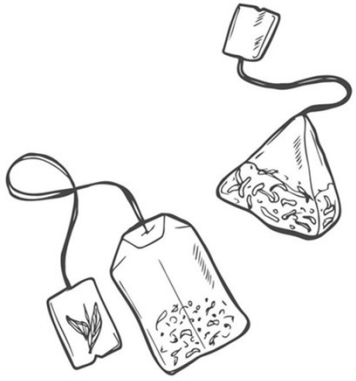
มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(1) การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรม*ในครอบครัวของบุคคลนั้นเท่านั้น (ใช้คำว่า “กิจกรรม” สามารถตีความได้ตามดุลพินิจ)

(2) การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ซึ่งรวมถึงความมั่นคงทางการคลังของรัฐหรือการรักษาความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน นิติวิทยาศาสตร์ หรือการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

(3) บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมไว้ เฉพาะเพื่อกิจการ **สื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรมอันเป็นไปตาม จริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ** หรือเป็นประโยชน์สาธารณะเท่านั้น

หากเกิดการก้าวล่วงมาตรา 4(1)
: ให้ใช้กฎหมายอื่นในการเยียวยา
ความเสียหายที่เกิดขึ้น

Sensitive

Data

การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล

กรณี : ข้อมูลอ่อนไหว : Sensitive Data

- ข้อมูลที่มีได้เป็นการบ่งชี้
ตัวตนของเจ้าของข้อมูล

ส่วนบุคคล

- ข้อมูลที่ (อาจ) ก่อให้เกิด
การเลือกปฏิบัติ

หลักการ : ข้อมูลอ่อนไหว (Sensitive Data)

: มาตรา 26 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562

ห้ามมิให้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม **ข้อมูลสุขภาพ** ความพิการ ข้อมูลสุขภาพแรงงาน **ข้อมูลพันธุกรรม** **ข้อมูลชีวภาพ** หรือข้อมูลอื่นใด **ซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในทำนองเดียวกัน**ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยไม่ได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

หมายความว่า โดยหลัก เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีอำนาจในการหวงกั้นข้อมูล คือ ไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลอ่อนไหวแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล **ยกเว้น** เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ให้ความยินยอมโดยชัดแจ้ง (หนังสือ / อิเล็กทรอนิกส์)อันเป็นกรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลให้ความยินยอมด้วยความสมัครใจ

*** เรียกว่าการยกเว้นนี้ เรียกว่า “การยกเว้นโดยเจตจำนงของเอกชน”**

แต่อย่างไรก็ตาม

- แม้ว่า
1. ข้อมูลส่วนบุคคลนั้น เป็นข้อมูลอ่อนไหว และ
 2. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่ยินยอม

แต่หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีความประสงค์จะเข้าถึงข้อมูลอ่อนไหว

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก็จำเป็นต้องให้ข้อมูลอ่อนไหวแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ดำเนินการตามกฎหมาย*

* เรียกว่า “การยกเว้นหลักความยินยอมโดยกฎหมาย”

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนแม่บทการดำเนินงานด้านการส่งเสริม และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ดำเนินกิจกรรมตามแผนแม่บทตาม (๑) รวมทั้งจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทดังกล่าว

(๓) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ออกประกาศหรือระเบียบเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ส่งหรือโอนไปยังต่างประเทศ

(๖) ประกาศกำหนดข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นแนวทางให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติ

(๗) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการตราหรือปรับปรุงกฎหมายหรือกฎที่ใช้บังคับอยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๘) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกาหรือทบวทวนความเหมาะสมของพระราชบัญญัตินี้อย่างน้อยทุกรอบห้าปี

(๙) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ติความและวินิจฉัยข้อขัดปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่ประชาชน

(๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(๑) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประวัติศาสตร์หรือจดหมายเหตุ เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือที่เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยหรือสถิติซึ่งได้จัดให้มีมาตรการปกป้องที่เหมาะสม เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่จากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรง เว้นแต่

(๑) เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบวัตถุประสงค์ใหม่หรือรายละเอียดนั้นอยู่แล้ว

(๒) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลพิสูจน์ได้ว่าการแจ้งวัตถุประสงค์ใหม่หรือรายละเอียดดังกล่าวไม่สามารถทำได้หรือจะเป็นอุปสรรคต่อการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือสถิติ ในกรณีนี้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องจัดให้มีมาตรการที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ หรือข้อมูลอื่นใด ซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในทำนองเดียวกันตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยไม่ได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(ง) การศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือสถิติ หรือประโยชน์สาธารณะอื่น ทั้งนี้ ต้องกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวเพียงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และได้จัดให้มีมาตรการที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเมื่อใดก็ได้ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมได้โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามมาตรา ๒๔ (๔) หรือ (๕) เว้นแต่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลพิสูจน์ได้ว่า

(ก) การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้แสดงให้เห็นถึงเหตุอันชอบด้วยกฎหมายที่สำคัญยิ่งกว่า

(ข) การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นไปเพื่อก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย การปฏิบัติตามหรือการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือการยกขึ้นต่อสู้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย

(๒) กรณีที่เป็นการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการตลาดแบบตรง

(๓) กรณีที่เป็นการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือสถิติ เว้นแต่เป็นการจำเป็นเพื่อการดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

กฎหมายอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้อง
การวิจัย

กฎหมายที่เกี่ยวกับการวิจัย

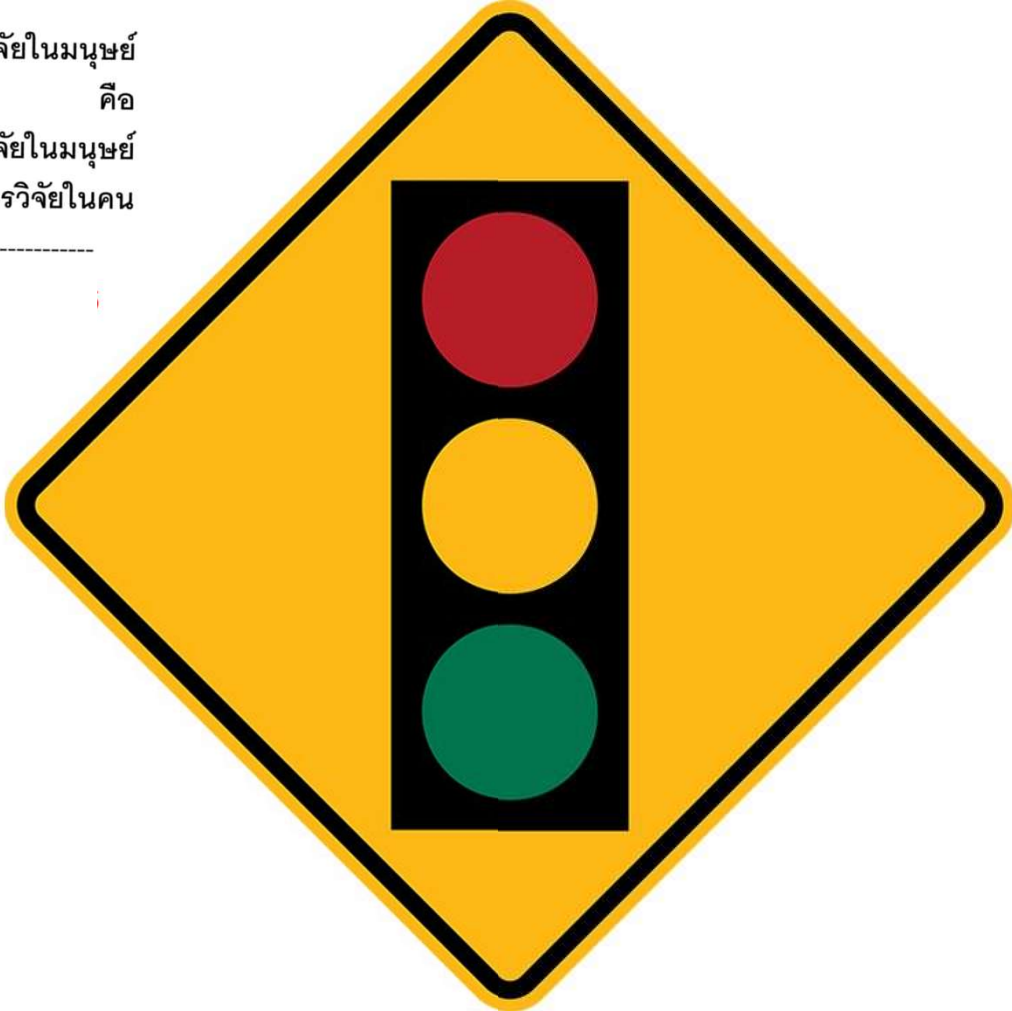
- รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560
หมวด 3 : สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
หลักความสมัครใจ / หลักความสุจริต
หลักการเยียวยาความเสียหายทางแพ่ง
- ประมวลกฎหมายอาญา
การลงโทษต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้กระทำความผิด
- ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549
(หมวดว่าด้วยการทดลองในมนุษย์)
- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562
มาตรา 19 มาตรา 24 มาตรา 26

Belmont Report

Nuremberg Code

Declaration of Helsinki

กฎหมายที่สำคัญสำหรับการคุ้มครองการทำวิจัยในมนุษย์
คือ
พระราชบัญญัติการวิจัยในมนุษย์
หรือ พระราชบัญญัติการวิจัยในคน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการวิจัยในมนุษย์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการวิจัยในมนุษย์

เหตุผล

ผู้รับสนองพระราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

ร่างฯ พระราชบัญญัติการวิจัยในมนุษย์ พ.ศ. (ฉบับรับฟังความคิดเห็น)

โดยที่ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายกำกับดูแลการวิจัยในมนุษย์โดยเฉพาะ ทำให้สิทธิของผู้รับการวิจัยไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอ สมควรจัดระบบการส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลการวิจัยในมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้มีการกำหนดมาตรฐานจริยธรรม การวิจัยในมนุษย์และมาตรฐานการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ การกำกับดูแล และการตรวจตรา ให้การดำเนินการวิจัยในมนุษย์เป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และมาตรฐานสากล

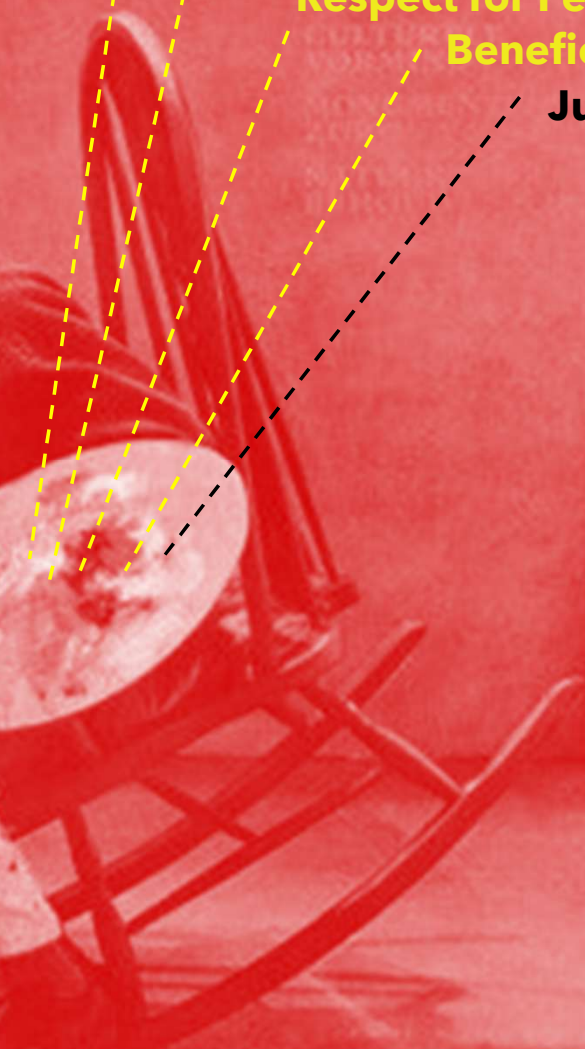
พรบ.
การวิจัย
ในคน

พรบ.
การวิจัย
ใน
มนุษย์

นักวิจัย

Declaration of Helsinki 1964
The Belmont Report 1979
Respect for Persons
Beneficence
Justice

ความเห็นทางกฎหมาย

การทำวิจัยที่ได้รับความคุ้มครอง
มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. งานวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม / มนุษย์ / สุขภาพ
2. เป็นงานวิจัยที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงาน / องค์กรที่สังกัด
3. ผู้วิจัย : มีจริยธรรมในวิชาชีพ 4. ผู้รับการวิจัย : ได้รับประโยชน์ หรือ เสียหายน้อยที่สุด
5. สถาบันการวิจัย : เข้าใจสาระสำคัญของงานวิจัยอย่างถ่องแท้ และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หลักจริยธรรมการวิจัย : การวิจัย

1. หลักความเคารพในบุคคล
2. หลักคุณประโยชน์
3. หลักความยุติธรรม

* กระบวนการการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้
ทางด้านสุขภาพ หรือ วิทยาศาสตร์การแพทย์
ที่ได้กระทำต่อร่างกาย /จิตใจ/สุขภาพของ
บุคคล

* ผู้เข้าร่วมวิจัย คือ บุคคลที่ผู้วิจัยได้มาซึ่ง
ข้อมูลส่วนบุคคล

หลักกฎหมาย

มาตรา 4 รัฐธรรมนูญ : ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ
และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง / ปวงชน
ชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน
หลักความยินยอม : เคารพการตัดสินใจของบุคคล / การเชื่อเชิญ
เข้าร่วมการวิจัยโดยปราศจากการข่มขู่ หรือ บังคับ หรือ ชักจูง

ประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมวิจัย (ประโยชน์โดยตรง) / ประโยชน์ต่อ
วงการการวิจัย หรือ นโยบายของรัฐ

ต้องมีกระบวนการที่ได้มาตรฐานและยุติธรรมในการพิจารณา
โครงการวิจัยและเป็นกระบวนการที่อิสระ

Justice

พรบ.
การวิจัยในมนุษย์

Human
Research
Ethics

Declaration of Helsinki 1964

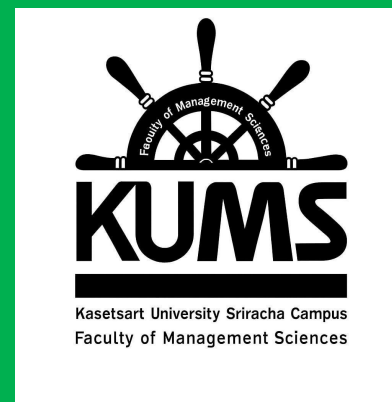
The Belmont Report 1979

Respect for Persons

Beneficence

Researcher

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตศรีราชา